

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.464/2008/7.sz.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2008. október 22-én megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette az alábbi

végzést:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2008. július 4-én kihirdetett 7.B.364/2007/18. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 3000 (háromezer) Ft - az államot terhelő - bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a rendelkező részben írt határozatával megismételt eljárásban vádlottat a Btk.170.§ (1) bekezdése, valamint az (5) bekezdés első fordulata szerint minősülő (életveszélyt okozó) testi sértés büntettének kísérlete miatt 3 év börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Elrendelte a Karcagi Városi Bíróság 1.B.323/2004. számú ügyében kiszabott 8 hónap, valamint a 2.B.12/2005. számú ügyében alkalmazott 10 hónap szabadságvesztés büntetések végrehajtását. Rendelkezett továbbá a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a vádlott és a védő elsődlegesen felmentésért, másodsorban a büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.176/2007/5-I. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a fellebbezéssel támadott határozat helybenhagyását indítványozta.

A nyilvános ülésen a védő a jogorvoslatát fenntartotta.

A védelmi fellebbezések nem alaposak.

A bejelentett fellebbezések folytán az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be.348.§ (1) bekezdés értelmében teljes terjedelemben felülbírált.

A felülbírálat során megállapította, hogy a megyei bíróság a bizonyítási eljárást a hatályon kívül helyező végzésben szereplő iránymutatásnak megfelelően, nagy alapossággal, döntően a perrendi szabályok megtartásával folytatta le.

A vádlott kihallgatása során azonban részben eltért a nem vitásan bonyolult és az eljárási törvényben eltérő helyen szabályozott normáktól. Mindez abszolút, a vallomás értékelhetőségére kihatással bíró eljárási szabálysértést nem jelent, de az egységes gyakorlat érdekében az ítélőtábla a következő iránymutatást adja, összegezve a vádlott kihallgatására vonatkozó eljárásrend menetét.

A vádlott kihallgatásakor a tanács elnöke elsőként megállapítja a kihallgatás alatt álló terhelt személyazonosságát, és jegyzőkönyvben rögzíti a Be.117.§ (1) bekezdésében írt személyi adatokat. Az e körben feltett kérdésekre a terhelt akkor is köteles válaszolni, ha egyébként a vallomástételt megtagadja, tehát e részben a törvény alapján feltétlen együttműködésre kötelezett, melynek megszegése perjogi szankciót vonhat maga után.

A személyi adatok felvételét követően kell megkérdezni a vádlottat, hogy a vádat megértette-e, nemleges válasz esetén a tanács elnöke a vádat megmagyarázza [Be.288.§ (3) bekezdés].

Miután a vádlott nyilatkozott, hogy a vádat megértette, a tanács elnöke figyelmezteti őt a Be.117.§ (2) bekezdésében foglaltak szerint a hallgatás jogára, vallomástételi lehetőségére és a kapcsolódó jogkövetkezményekre, valamint azon túl a Be.288.§ (3) bekezdésben írt jogokra és a tárgyaláson a terheltet megillető kérdésfeltevési, indítványtételi, észrevételezési jogosultságokra [Be.289.§ (2) bekezdés].

A vádlott az előbb részletezettek után nyilatkozik arról, hogy a figyelmeztetést megértette, és kíván-e vallomást tenni vagy sem. A kioktatást és a választ a 2006. július 1-jétől hatályos Be.117.§ (2) bekezdésének megfelelően szó szerint kell jegyzőkönyvbe foglalni.

Ha a vádlott vallomást tesz, a bíróság ekkor figyelmezteti arra, hogy vallomásában más bűncselekmény elkövetésével hamisan nem vádolhat [Be.117.§ (4) bekezdés].

E figyelmeztetés után a törvény lehetővé teszi, hogy vádlott röviden kifejtse a váddal kapcsolatos álláspontját, illetve a vádlott és a védő kitérhet arra, hogy a védelem érdekében milyen bizonyítás lefolytatását indítványozza [Be.288.§ (3) bekezdés].

A gyakorlatban a Be.288.§ (3) bekezdésében írt eljárás nem honosodott meg, de a Be.288.§ (4) bekezdésében foglaltak szerint a vallomástétel jogával élő vádlottat abban feltétlen nyilatkoztatni kell, hogy a büntetőjogi felelősségét elismeri-e vagy sem, azaz bűnösnek érzi-e magát a vádban, vagy ezzel ellenkezőleg, vitatja azt. Az ítélkezési gyakorlat a Be.288.§ (3) és (4) bekezdését általában összevonja, ezért a külön-külön nyilatkoztatás elmaradása nem jelent eljárási szabálysértést, a váddal kapcsolatos álláspont és a büntetőjogi felelősségre adott válasz ugyanis szervesen összekapcsolódik.

Mindezt követi a vádlott érdemi, részletes kihallgatása, elsőként a Be.117.§ (3) bekezdése szerint a személyi körülményekre, majd a konkrét vádbeli cselekményre.

Más az eljárási helyzet, ha a vádlott megtagadja a vallomástételt. Ezen esetben ugyanis a tanács elnöke figyelmezteti őt, hogy a vallomás megtagadása az eljárás lefolytatását nem akadályozza, és kioktatja, hogy a terheltként tett korábbi vallomása felolvasható. Tájékoztatja végül, hogy a vallomás megtagadása nem érinti kérdezési, észrevételezési és indítványtételi jogát [Be.117.§ (4) bekezdés, Be.289.§ (2) bekezdés].

Ha a vádlott él a hallgatás jogával, nem köteles érdemben reflektálni a vádra és nem kell nyilatkoztatni a büntetőjogi felelősség kérdésében sem. Sem a vádbeli cselekményt, sem a személyi körülményeit nem köteles feltárni.

A vallomástétel megtagadásáról szóló nyilatkozat után, ha áll ilyen rendelkezésre, a tanács elnöke hivatalból vagy indítványra a Be.291.§ (1) bekezdése alapján felolvassa vagy a jegyzőkönyvvezetővel felolvastatja a terhelt nyomozás során tett vallomását, melyre a vádlott észrevételeket tehet. Ki kell azonban emelni, hogy a vallomástétel megtagadásának jogával élő vádlotthoz kérdés nem intézhető, szembesítése nem rendelhető el, kivéve, ha előtte úgy dönt, hogy vallomást tesz [Be.117.§ (4) bekezdés]. Mindezt viszont részletesen és ellenőrizhetően jegyzőkönyvezni kell, hogy kitűnjék az eljárás szabályossága.

A megyei bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A megállapított tényállás alapvetően megalapozott és csak igen kis részben tér el az iratok tartalmától (Be.351.§ (2) bekezdés c) pont) a személyi részben a vádlott gúnynevét illetően.

Az ítéletábra a tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében az iratok tartalma alapján az alábbiak szerint helyesbíti.

- A tényállás személyi részéből mellőzi, hogy a vádlott beceneve .

A megismételt eljárásban a vádlott által tett vallomás (10.sz.jkv.5.o.6.bek.), tanú vallomása (10.sz.jkv.22.o.8.bek.), valamint tanúvallomása (13.sz.jkv.3.o.2.bek.) szerint a becenév a sértetthez és nem terheltre köthető.

Nyilvánvalóan a kisebb iratellenességnek nincs jelentősége a büntetőjogi felelősség szempontjából, az ítéletből azonban mellőzni kellett a tévesnek ítélt hivatkozást.

A fentiektől eltekintve az elsőfokú bíróság alapos, minden lényeges részletre kiterjedő bizonyítás során a releváns bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és összességében a logika szabályai szerint törvényesen értékelte. Az ellentétes adatokat, a vádlottat terhelő és mentő tényeket több oldalról és megfelelő mélységben vizsgálta és okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy kétséget kizáróan bizonyított a vádlott által a vádbeli bűncselekmény elkövetése. A megyei bíróság indokolási kötelezettségét teljesítette, az indokolásban foglaltakkal az ítéletábra egyetértett. A sértett az eljárás során végig konzekvensen állította, hogy őt a vádlott verte meg. Vallomásában törés, érdemi eltérés nem volt tapasztalható. Nyilatkozatát támasztották alá az orvosi dokumentumok, az orvos szakértői vélemény, valamint közvetett bizonyítékként I.sz. és II.sz. tanú és Dr.

orvos tanú vallomása is. E bizonyítékok zárt kört alkotnak és a vádlott általi elkövetést igazolják, szemben a terhelt lényeges részekben is módosított védekezésében foglaltakkal szemben.

Az első fokú ítélet mérlegelési része a 10. oldal utolsó előtti bekezdésében csak annyiban helyesbítendő a vádlott korábbi elítélései kapcsán, hogy az érintett ügy sértettje sérülést szenvedett és nem okozott.

A vádtól eltérő tényállás megállapítására és a felmentésre irányuló védelmi fellebbezés a bizonyítékok értékelésén keresztül támadja a megalapozott tényállást, mely eredményre nem vezethetett, tekintettel arra is, hogy a tényállás helyessége esetén a másodfokú perben eltérő tények megállapítására, a bizonyítékok felülmérlegelésére nincs perjogi lehetőség (Be.351-352.§).

A megyei bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket alapvetően helyesen feltárta. Az enyhítő körülmények közül ugyanakkor mellőzendő a vádlotti önkéntes elállásra hivatkozás, amint arra helytállóan utalt a fellebbviteli főügyészség észrevételében.

A vádlott a bűncselekmény kísérletének megvalósulásához szükséges elkövetési magatartást kifejtette. A kísérlet ekként befejezett. Önkéntes elállás megállapítása ezért kizárt, tekintettel arra, hogy az elállás jogkövetkezményei csak befejezetlen kísérletnél állapíthatók meg.

A bűnösségi körülmények indokolt helyesbítésétől függetlenül a megyei bíróság a bűncselekmény tárgyi súlyához, valamint az elkövető személyi körülményeihez igazodó, a törvényi rendelkezéseknek megfelelő fő- és mellékbüntetést szabott ki. A törvényi alsó határhoz közelebb eső büntetések eltúlzottan szigorúnak nem tekinthetők, lényeges enyhítések nem kerülhetett sor, így a másodfokú bíróság az enyhítésre irányulóan sem tartotta alaposnak a védelmi fellebbezéseket.

A büntetés kiszabása kapcsán a fellebbviteli főügyészi észrevételre megjegyzendő, hogy a cselekmény kísérlet volta és a jelentős, a vádlott terhére nem értékelhető időmúlás miatt az alkalmazott joghátrány semmiképp sem tekinthető túl enyhének.

Törvényesek az ítélet egyéb, a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztések végrehajtásának elrendeléséről és a bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezései is.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás kisebb pontosításával a Be.371.§ (1) bekezdés alkalmazásával - helytálló indokai alapján is - helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be.381.§ (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2008. október 22.

Dr. Kardos Sándor sk. . Hágér Tamás sk. . Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke előadó bíró bíró

ZÁRADÉK: A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 7.B.364/2007/18. számú ítélete a másodfokú határozat folytán a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2008. október 22.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke